

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

2. Secunda principalis ratio ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

vina simultanea, & indivisibili perfectione divina eternitatis quam aliquam imperfectionem, & ideo non opponitur tali eternitati omnino permanenti; sed potius est summa perfectio illius ratione pure actualitatis quae reperitur in tali aequivalenti successione, prima autem formalis successio etiam minima pugnat cum infinita perfectione divina, & ideo omnino excludenda est à Deo; deinde divisibilitas formalis, aut extensio formalis in loco pugnat cum indivisibilitate, & in extensione formali divina, & ideo extensio formalis seu divisibilitas formalis excluditur à Deo, non autem extensio per aequivalentiam, aut virtualis, quia hæc nullo modo opponitur formali inextensioni, & indivisibilitati divinæ.

66 Ergo similiter omnis, & quaecumque distinctio formalis actualis etiam minima sive realis sive ex natura rei pugnat cum omni identitate, & summa perfectione illius, & ideo excluditur à Deo inter absoluta omnis, & quaecumque distinctio sive realis sive ex natura rei formalis, & actualis; contra vero, quia distinctio virtualis seu per aequivalentiam non est actualis neque formalis, non solum non pugnat cum summa identitate omnimoda divinæ, sed potius est perfectio illius, quia in Deo non solum est perfectio esse summe idem, sed etiam aequivalere distinctis non solum ex natura rei; sed etiam realiter, ut videre est in actibus liberis, & necessariis divinis, qui licet non habeant distinctionem ex natura rei, habent tamen distinctionem virtutalem per aequivalentiam, ex eo quod licet non distinguantur eo modo quo differunt formaliter actus necessarii, & liberi creaturarum, nihilominus aequivalent illis indistinctione, & ideo eadem entitas divini actus est libere, & necessaria perfectiori modo quam actus voluntatis creatæ sunt liberi, & necessarii in creaturis.

67 Quapropter, si actus liber, & necessarius in divinis nullam haberent distinctionem, neque formalem, neque virtutalem aut per aequivalentiam, nullo modo possent esse una simplex unitas quæ simul sit libera, & necessaria.

68 Præterea, quia omnis libertas actus petit indifferenciam, & contingentiam ad essendum vel non essendum, quæ contingentia in creaturis est formalis, ita ut actus liber Dei possit esse, & definire esse formalissime, quia autem illa ut est in creaturis dicit imperfectionem, nullo modo datur in Deo; datur tamen in ipso contingentia ad essendum, & non essendum per aequivalentiam, & modo quo eam late explicuit materia de prædeterminatione, quæ aequivalentia est summa perfectio in divina libertate.

69 Ergo similiter erit summa perfectio omnidentitatis divinæ quod illa aequivalet pluribus, & infinitis distinctionibus: unde tantum abest quod illa excludatur à summa identitate Dei, & opponatur illi, quin potius necessario erigatur ab illa ex vi suæ infinitæ perfectionis.

SVBSECTIO II.

Secunda principalis ratio ponitur.

70 **S**I in Deo distinguerentur ex natura rei formaliter ratio entis, & differentia increata, daretur vera, & formalis compositio ex natura rei inter tales rationes: sed in Deo nullo modo po-

test dari aliqua vera, & propria compositio formalis à parte rei secundum fidem catholicam: ergo in Deo non distinguuntur ex natura rei formaliter ratio entis, & ratio increati, neque vlla attributa absoluta inter se: consequentia est evidens supposita maiori, & minori; minor est certissima secundum fidem, & luminis naturali nota. Prima pars definita est in Concilio Florentino Constantinopolitano. Constantiensis, & in Concilio Lateranensi cap. firmiter, de summa Trinitate, ubi decernitur Deum esse summe, & omnino simplicem sine aliqua compositione, etiam minima, de quo latissime Doctores agunt i. p. agendo de simplicitate divina, quibus remitto Lectorem. Secunda pars de evidentia huius simplicitatis excludentis omnem, & quaecumque compositionem evidenter à me demonstratur in metaph. tractatu de Deo.

Maiores, in qua est tota difficultas, sic probatur, 71 quia nihil aliud est in bona metaphysica compositio ut sic, nisi distinctorum unio ut sic, v. g. compositio realis realiter est distinctorum realiter unio, & compositio modalis est distinctorum modaliter unio, imo, & compositio rationis, est unio distinctorum per rationem; sed per vos ens, & differentia increata habent distinctionem ex natura rei in Deo, & uniuntur ad constituendum unum Deum: ergo vere, ex natura rei componunt Deum in esse entis increati.

Hæc consequentia sic probatur, quia ubi est 72 ratio formalis alicuius effectus, vel quasi effectus formalis, datur talis effectus vel quasi effectus, saltem in universaliissima ratione: sed distinctio in re vera ut sic cum unione, & constitutione, aut coniunctione est ratio formalis compositionis, & hæc datur in Deo ex natura rei formaliter: ergo in Deo datur compositio ex natura rei vera.

Dices verum esse quod datur in Deo distinctio 73 ex natura rei, non tamen dari compositionem ex natura rei, quia non datur unio inter tales rationes formales.

Sed contra manifeste, quia illæ formalitates 74 erunt ex natura rei divise, & discrete: ergo ex natura rei non constituent unum Deum in esse unius Dei, & entis increati formalissime; patet hæc consequentia, quia ad hoc ut constitutiva constituent unum in ea ratione qua illud constituunt, debent habere indivisionem & unitatem, quia nemo dat quod non habet, alias in effecta formali daretur aliqua formaliter, & non daretur nec contineretur in ratione formali formaliter constituyente tale constitutum, quod esse omnino falsum late supra demonstravimus.

Sed illæ rationes constitutivæ Dei, ex natura 75 rei non habent unitatem, sed potius divisionem, & discretionem: ergo ex natura rei non possunt constituere unum Deum: sed potius constitutum per illa erit unum discretum, & plura simpliciter: atqui Deus neque realiter, neque ex natura rei est plura simpliciter, & unum per accidens; sed potius ex natura rei est unus: ergo constitutiva eius habent unitatem ex natura rei; sed non habent unitatem identitatis ex natura rei, cum potius per vos habeant distinctionem ex natura rei: ergo habent unitatem unionis, & compositionis, quia non datur medium inter unitatem identitatis, & unitatem compositionis in subiecto quod est unum.

Dices non habere unitatem compositionis, quia hoc dicit imperfectionem.

Sed

Quaest. Vltima, vtrum ens praescindatur. 207

Sed contra, quia per vos non habent ens, & differentia increata vnitatem vnionis, & compositionis, & ex alio capite per vos non habent vnitatem identitatis ex natura rei formaliter, quia vbi datur distinctio ex natura rei non potest dari identitas ex natura rei: ergo nullam vnitatem ex natura rei habent; ergo ex natura rei nullam vnitatem tribuunt Deo, quia nemo dat quod non habet; ergo ex natura rei constituunt Deum tribuendo illi pluralitatem; ergo Deus ex natura rei est plures, & non vnus: sed hoc est contra fidem catholicam definitum contra Gilbertum Corretanum: ergo nullo modo potest dici pluralitatem ex natura rei accipere Deum, & constitutivis, neque esse plures; ergo ex natura rei, constitutiva quatenus talia habent vnitatem inter se, vt constituent Deum in esse vnus ex natura rei; cum ergo per vos talia constitutiva non sint vna ex natura rei vnitatem identitatis, necesse est vt sint vna vnitatem vnionis, & compositionis, hoc est vt sint vnitatem atque constitutiva vnita, & habentia vnitatem compositionis constituent componendo; ergo constitutiva Dei componunt Deum ex natura rei, ac proinde Deus erit ex natura rei compositus: sed hoc est falsum; ergo falsa vestra sententia.

⁷⁷ Dices sufficere in talibus constitutivis vnitatem identitatis realis ad hoc vt Deus sit vnus omnino, etiam si non habeat identitatem ex natura rei, neque vnitatem compositionis.

⁷⁸ Sed contra, quia ex hac tua solutione sequitur Deum esse vnum realiter, & non plura realiter; non autem sequitur vt Deus sit vnus ex natura rei; patet hoc, quia identitas in vno genere non tribuit identitatis vnitatem in alio, v.g. identitas physica quae datur in Angelo, & simplicitas tam integralis quam essentialis non tribuit Angelo identitatem metaphysicam inter naturam, & substantiam, & identitas realis quae datur in esse substantiali Angeli non tribuit identitatem ex natura rei, inter naturam angelicam, & suppositualitatem: ergo similiter licet Deus habeat identitatem realem inter sua attributa, & constitutiva essentialia, ratione huius identitatis non habet per vos identitatem ex natura rei inter constitutiva, & attributa: ergo licet habeat vnitatem identitatis realis, non ideo habebit vnitatem identitatis ex natura rei, sicut, v. g. ex eo quod anima rationalis habeat vnitatem identitatis inter praedicata superiora, & inferiora realiter, non inde sequitur habere vnitatis identitatem per rationem, & tota ratio est, quia idem est vnitas identitatis ac ipsa identitas: sed per vos licet Deus habeat identitatem realem inter constitutiva, nihilominus non habet identitatem ex natura rei formaliter inter ipsa: ergo licet habeat vnitatem identitatis realis, & realiter, nihilominus non habebit vnitatem identitatis ex natura rei, & ex alio capite talis identitas, & vnitas identitatis realis non dat neque tribuit Deo vnitatem vnionis, & compositionis ex natura rei inter illa constitutiva: ergo talis vnitas identitatis realis nullam tribuit indivisionem ex natura rei: ergo licet illa constitutiva sint indivisa realiter, nihilominus manebunt divisa, & discreta ex natura rei; ergo manebunt plura ex natura rei, sed plura vt plura in aliquo genere non possunt constituere in illo genere vnum vt vnum, vt ex se patet, quia implicat vt constitutivum existens sub carentia alicuius formalitatis, tribuat con-

stituto talem formalitatem, ideo enim vnitates discretae, quae numerus vocatur, quatenus sub carentia continuationis sunt, nullo modo possunt constituere vnum continuum, quia numerus seu vnitates discretae sunt sub carentia continuationis quam haberet effectus, sed constitutiva divina ex natura rei seu in illo genere sunt sub carentia vnitatis, & indivisionis, tum identitatis tum vnionis: ergo in illo genere sunt plura divisa, & discreta; ergo in illo genere non possunt constituere vnum vt vnum: sed necessario constitutum erit plura, & maximum vnum per accedens.

Explicatur hoc, substantia Angeli, & Angelus non habent distinctionem realem, quia modus, & res nullo modo distinguuntur realiter, sed solum modaliter vel ex natura rei, ratione cuius communiter dicitur a Thomistis, & a P. Vazquez, imo & ab Scoto, & ab Scotistis modum realiter identificari cum re cuius est modus; unde licet substantia Angeli, & natura Angelica habeant identitatem realem, quia tamen non habent identitatem ex natura rei, licet habent vnitatem identitatis realis, non habent vnitatem identitatis ex natura rei, quapropter vt constituerent Angelum in esse vnus suppositi, necesse fuit vt haberet vnitatem vnionis, vel compositionis ex natura rei, alias si ex natura rei vel in illo genere non haberent vnitatem compositionis, nec vnitatem identitatis, etiam si in alio genere essent idem, & haberent vnitatem, nullo modo possent constituere vnum suppositum per se; sed potius ex natura rei essent plura, & constitutum per illa, esset vnum per accedens: ergo similiter in nostro casu, si per vos etiam habeat vnitatem identitatis realis, aut realiter Deus inter sua constitutiva, nihilominus tamen ex natura rei formaliter non habet vnitatem ex natura rei identitatis aut vnionis, sequetur evidenter realiter esse vnum Deum per se, ex natura rei formaliter non esse vnum per se, sed potius vnum per accedens, & plura simpliciter: sed hoc non admittis, & adhuc concedendo identitatem realem negatis identitatem ex natura rei, ac proinde vnitatem in tali genere: ergo vt consequenter loquamini, debetis dicere dari in Deo vnitatem vnionis ex natura rei, & compositionis.

Explicatur amplius, quia in vestra sententia in homine animal, & rationale non distinguuntur realiter, sed solum formaliter ex natura rei, & nihilominus in homine datur compositio formaliter ex natura rei vt sit vnus in tali genere, quia per vos omne ens creatum quatenus habet distinctionem, & vnitatem est compositum: ergo identitas realis non tollit compositionem ex natura rei quando ex natura rei datur distinctio, & datur vnitas.

Atqui per vos licet in Deo detur identitas realis inter constitutiva, nihilominus ex natura rei datur distinctio formalis, & ex alio capite datur vnitas ex natura rei: ergo talis identitas non tollit compositionem ex natura rei, licet tollat compositionem realiter, quia vnum genus non obstat neque obest alteri ex eo quod non detur transitus a genere ad genus, vt manifeste videtur inter formalitates distinctas per rationem, quae vt constituent vnum per rationem, necessario debent habere vnionem aut compositionem per rationem, alias per rationem nullam haberent vnitatem,

uitatem, & ideo nullam possent dare constituto per ipsa, siquidem nullam haberent unitatem neque compositionis neque identitatis per rationem, in quo casu non sufficeret identitas realis inter illa prædicata ad hoc ut constituerent unum per rationem, quia identitas in uno genere non sufficit ad constituendum unum in alio genere.

81 Confirmatur, quia illud quod non obest definitioni alicuius, non potest obesse definito illius quia sunt omnino idem, v. g. implicat quod mors obest existentiae hominis a parte rei, & quod non obest existentiae animalis rationalis: sed identitas illa realis in Deo non obest cominus constitutiva illius sint distincta, & non divisa, ac proinde indivisa: ergo non obest cominus sint vere unita, & composita, quia indivisio distinctorum est definitio unionis.

82 Dicunt multi ex Scotistis illa constitutiva neque uniri inter se nec componere Deum, quia sunt omnino inseparabilia.

Sed contra, quia separabilitas, aut inseparabilitas in rebus est distincta formalitas ab unitate earum: ergo inseparabilitas non tollit unitatem, siquidem in una, & eadem entitate possunt reperiri duae illae formalitates, v. g. substantia Angeli, & natura ipsius sunt omnino inseparabiles: item forma cæli, & materia illius dicunt naturalem inseparabilitatem, & nihilominus illa naturaliter component unum suppositum Angelicum, & ista unum cælum; item ratio entis quæ identificata est realiter cum differentijs, & ratio animalis identificata cum rationali propter talem identitatem sunt omnino inseparabilia, & nihilominus component ex natura rei unum hominem.

83 Clarius, & evidentijs: conservatio Angeli, quatenus actio Dei, & substantia Angeli conservata, ita sunt inseparabiles ut nec divinitus possit substantia Angeli existere sine omni conservatione divina, & nihilominus ex illa conservatione, & substantia Angeli componitur unum conservatum intrinsece, quia Angelus conservatus est concretum intrinsecum ex formali, & materiali copulatis: nam conservatio quatenus terminatur ad Angelum afficit illum; sed impossibile est quod forma intrinseca afficiat, & denominet aliquod subiectum, quin uniat illi intrinsece, in quo distinguitur illa efficientia ab efficientia extrinseca: ergo si Angelus afficitur intrinsece per conservationem quamcumque, componit cum illa unum concretum, non obstante inseparabilitate inter omnem conservationem, & substantiam Angeli conservatam: ergo licet formalitas constituti unius sit inseparabilis ab alia, poterit uniri cum illa si simul concurrant ad constituendum unum: atqui constitutiva Dei, etiamsi inseparabilia sint ex natura rei sunt distincta & constituunt ex natura rei unum Deum: ergo ex natura rei component Deum ut unum.

SECTIO III.

Tertio principaliter arguitur, & oppugnatur sententia adversaria.

84 **Q**uia id quod formaliter, & absolute est aliquod subiectum, non distinguitur ab illo neque absolute neque formaliter; sed per seitas in Deo realiter, & formaliter est ens, & idem est

de differentia increata: ergo per seitas non distinguitur ab ente ullo modo formaliter.

Maiores evidens, quia id quod absolute, & formaliter est tale, habet identitatem absolute, & formaliter cum illo, ac proinde formalissime est idem cum eodem; sed illud quod absolute, & formaliter est idem cum alio non distinguitur ab illo absolute, & formaliter, quia cum identitas opponatur distinctioni in eo genere quo fuerit identitas, in eo genere expellet distinctionem, quia unum oppositum excludit aliud sibi essentialiter oppositum.

Minor præcipua probatur, quia illud de quo prædicatur realiter, & formaliter ens, est formaliter, & realiter ens; sed ens prædicatur realiter de per seitate: ergo per seitas est realiter, & formaliter ens; minor in qua est difficultas sic demonstratur primo, quia de per seitate prædicatur quod non repugnet existere a parte rei; sed non repugnans existere formalissime a parte rei, & ex natura rei est ens: ergo de per seitate prædicatur quod sit ens formalissime, & a parte rei, minor est evidens, quia ens in tota sua latitudine, & quatenus tale, est id quod potest existere; seu quod non implicat existere, nam ens reale quatenus tale formalissime est obiectum omnipotentiae divinae, & oppositum impossibile; sed oppositum impossibile, quatenus tale, est quod non repugnat existere, quia impossibile quatenus tale repugnat existere: ergo ens formalissime quatenus tale sive realiter, five ex natura rei est quod potest existere vel non repugnat existere.

Maiores sic demonstratur, quia inter duo contradictoria nullum datur medium; quare si de aliquo subiecto non potest prædicari unum contradictorium, necesse est ut prædicetur & aliud, v. g. quia de homine aut de lapide non potest prædicari quod sit Deus, necesse est ut prædicetur quod non sit Deus, quæ veritas innititur illi evidentissimo principio metaphysico, videlicet quodlibet, vel est vel non est: sed de per seitate nullo modo potest prædicari ex natura rei repugnans existere, aut quod implicet existere: ergo necesse est prædicari de ipsa non repugnans existere ex natura rei.

Declaratur amplius, ab actu ad potentiam, evidens est consequentia; sed per seitas non solum realiter; sed etiam ex natura rei existit, & est: ergo ex natura rei potest existere, & esse sine ulla repugnantia ad existendum, & essendum, quapropter sicut irridetur aliquis iure optimo, qui diceret homini ridenti implicare, & repugnare posse ridere, ita similiter irridendus est qui dixerit per seitati ex natura rei formalissime existenti repugnare esse, & existere: ergo evidenter sequitur per seitatem formalissime posse existere, & non repugnare esse: sed quicquid non repugnat existere, & potest existere in ea ratione qua potest, est ens formalissime: ergo per seitas, quæ ex natura rei non repugnat existere ex natura rei erit ens: ergo ex natura rei identificatur cum ente, ac proinde ex natura rei non distinguetur ab ente.

Secundo quicquid est positivum ex natura rei, ex natura rei formalissime est ens; sed per seitas ex natura rei est positiva: ergo per seitas ex natura rei formaliter est ens: maior meo videri est evidens, quia quicquid est positivum opponitur immediate negativo (loquor enim de positivo obiective